

поточне групування бухгалтерського обліку на підставі відкриття активно-пасивного рахунку, призначеного для відображення відстрочених податкових активів і зобов'язань. Це дозволило оптимізувати інформаційну базу щодо податкових розрахунків і здійснити підтримку роботи облікового апарату [4].

Розкриття положень Податкового кодексу України щодо оподаткування товаровиробників дає змогу стверджувати про максимальне наближення методології у визначенні зобов'язань до бюджету за податками згідно з бухгалтерським та податковим законодавством, що підтверджується застосуванням нового підходу у визначенні об'єктів оподаткування згідно з податковим законодавством. [5]

Отже дослідивши дану тему можна з впевненістю казати про необхідність пильної уваги до сьогоднішнього стану оподаткування. При виведення податкової системи на оптимальний рівень податки повинні стати не тільки знаряддям забезпечення бюджету, але й могутнім стимулом розвитку народного господарства країни

Список використаних джерел: 1. Козырин А. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. Москва: Независимое издательство «Манускрипт», 1993. 2. Мороз Ю. Ю. Облік податкових платежів підприємства. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз.* 2013. Вип. 1. С. 196-207. 3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. Наказом Міністерства фінансів № 291 від 30.11.1999. 4. Волошенюк І. Є. Удосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з податку на прибуток. *Ефективна економіка.* 2017. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5701>. 5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.

УДК 657.1

В. С. Пономаренко, студентка

Науковий керівник: **О. Ю. Акименко**, канд. екон. наук, доцент, докторант кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ОГЛЯД ЗМІН ТА ПЕРСПЕКТИВ ПОДАЛЬШОГО ОНОВЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА В ПИТАННЯХ СПЛАТИ ЄДИНОГО ПОДАТКУ

Ключові слова: єдиний податок, перспективи, зміни, модернізація, законодавство.

Щодня в Україні модернізується законодавство: встановлюються нові правила, обов'язки та права, постають оновлені накази, розпорядження, інструкції, вказівки, методичні рекомендації міністерств і відомств, постанови Кабінету Міністрів, розглядаються і затверджуються законопроекти, набирають чинності прийняті закони України. Процес законотворення настільки динамічний, що стосується всіх проблем у різних секторах економіки в розрізі суб'єктів господарювання. Так, Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм заяви про застосування спрощеної системи оподаткування, розрахунку доходу за попередній календарний рік, запиту про отримання витягу з реєстру платників єдиного податку та витягу з реєстру платників єдиного податку» від 16.07.2019 року № 308 (далі – Наказ Мінфіну № 308) набрав чинності 22 жовтня 2019 року й, відповідно, ввів свої корективи в питаннях сплати єдиного податку [2]. Не меншої уваги вартий і Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів з детінізації обігу товарів і послуг» від 29.10.2019 року № 2338 (далі – Проект ЗУ № 2338/ Законопроект № 2338) [4]. Загалом, він окреслює перспективи для розвитку малого бізнесу. Отже, ознайомимось зі змінами та можливими нововведеннями.

По-перше, дамо визначення поняттю «єдиний податок», спираючись на положення Податкового кодексу України (ПКУ). Згідно з п. 291.2 ст. 291 та п. 297.1 ст. 297 ПКУ:

Єдиний податок – це податок, що являє собою заміну справляння окремих податків та зборів (податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб, податку на додану вартість, податку на майно, рентної плати за спеціальне використання води (тільки для платників четвертої групи)), визначених ПКУ, з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності [1].

Таким чином, платники єдиного податку всіх груп можуть бути звільнені від обов'язку нарахування, сплати і подання податкової звітності, з урахуванням аспектів провадження їхньої діяльності, від місцевого податку на майно відповідно до норм чинного законодавства,

а також від трьох загальнодержавних податків, тоді як платники четвертої групи – від чотирьох, враховуючи рентну плату за спеціальне використання води.

По-друге, розглянемо зміни, затверджені Наказом Мінфіну № 308. Так, відповідно до його положень 22 жовтня цього року втратив чинність Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми свідоцтва платника єдиного податку та порядку видачі свідоцтва, форми та порядку подання заяви про застосування спрощеної системи оподаткування та форми розрахунку доходу за попередній календарний рік» від 20.12.2011 року № 1675, а з ним і:

- Свідоцтво платника єдиного податку;
- Заява про застосування спрощеної системи оподаткування;
- Розрахунок доходу за попередній календарний рік, що передує року переходу на спрощену систему оподаткування [3].

Натомість постають такі реєстраційні форми документів, як:

- Заява про застосування спрощеної системи оподаткування;
- Розрахунок доходу за попередній календарний рік, що передує року переходу на спрощену систему оподаткування;
- Запит про отримання витягу з реєстру платників єдиного податку;
- Витяг з реєстру платників єдиного податку [2].

Як бачимо, з'явилися дві нові форми і дві попередні зазнали оновлення. Тож, тепер для того щоб стати платником єдиного податку або перейти до іншої групи або взагалі відмовитися від нього, суб'єкт господарювання має використовувати нові документи, які додаються до Наказу Мінфіну № 308.

По-третє, окреслимо перспективи прийняття Законопроекту № 2338, звертаючи увагу на його цілі та завдання, дамо загальну характеристику основним положенням, визначимо дату набрання чинності в разі ухвалення. Станом на 1 лютого 2019 року на обліку в Україні перебуває 1,8 млн. фізичних осіб-підприємців (далі – ФОП), з них 1,3 млн – платників єдиного податку; при цьому вони збільшують платежі до бюджету: за даними ДФС, за 2018 рік ФОПи збільшили сплату єдиного соціального внеску на 38 % – з 14 млрд до 19,6 млрд грн [5]. Для розвитку підприємницької діяльності, зниження податкового навантаження на фізичних осіб-підприємців та покращенню економічної ситуації в Україні був розроблений Проект ЗУ № 2338, метою якого є вдосконалення системи спрощеного оподаткування для ФОПів [5]. Згідно з його положеннями в новій редакції постануть пп. 1-3 п. 291.4 ст. 291 та пп. 1 п. 293.2 ст. 293 ПКУ [4]. Порівняємо чинні норми з тими, що пропонуються, за допомогою таблиці.

Таблиця 1

Порівняння граничних меж віднесення суб'єктів господарювання до належних груп платників єдиного податку і відповідних їм ставок оподаткування згідно з чинною редакцією ПКУ і з тією, що пропонується Законопроектом № 2338

Група платників єдиного податку	Податковий кодекс України			
	Чинна редакція		Редакція, що пропонується	
	Гранична межа віднесення, грн	Ставки оподаткування, %	Гранична межа віднесення, грн	Ставки оподаткування, %
Перша	300000	10 % ПМ ¹	1000000	0 % ² ПМ 10 % ПМ
Друга	1500000	20 % МЗП ³	5000000	20 % МЗП
Третя	5000000	3 % ⁴ доходу; 5 % ⁵ доходу	10000000	3 % доходу; 5 % доходу
Четверта	частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %	різні ⁶	частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %	різні

¹ ПМ – розміру прожиткового мінімуму;

² щодо діяльності з надання побутових послуг населенню;

³ МЗП – розмір мінімальної заробітної плати;

⁴ у разі сплати податку на додану вартість згідно з ПКУ;

⁵ у разі включення податку на додану вартість до складу єдиного податку;

⁶ в залежності від категорії (типу) земель, їх розташування.

Джерело: [1; 4].

Проаналізувавши дані таблиці, можемо зробити висновок, що в разі прийняття Законопроєкту № 2338 зростуть граничні межі зарахування підприємців до відповідних груп платників єдиного податку. Так, для першої і другої груп максимальний обсяг доходу збільшується у 3,33 раза, для третьої – у 2 рази, показники четвертої залишаються без змін. До того ж для першої групи з'являється нульова ставка щодо діяльності з надання побутових послуг населенню.

Таким чином, спостерігаємо значну диспропорцію в граничних межах, яка, насамперед, відіб'ється на умовах ведення бізнесу та забезпечить підвищення мотиваційного рівня для фізичних осіб – підприємців щодо переходу на спрощену систему оподаткування, обліку й звітності та справляння єдиного податку, що, у свою чергу, вплине на зниження податкового навантаження і виведе більшу частину ФОПів із тіньової економіки.

Тепер з'ясуємо, коли ж Проєкт ЗУ № 2338 ввійде в дію у разі ухвалення урядом. Так, відповідно до прикінцевих та перехідних положень Закон набирає чинності з 1 січня 2020 року [4].

Звернемо увагу на те, що в разі прийняття законопроєкту реалізація його положень не вплине на показники Державного бюджету України [5].

Отже, можна зробити висновок, що єдиний податок є надійним інструментом ведення підприємницької діяльності, який, будучи основним елементом спрощеної системи оподаткування, не тільки забезпечує її ефективне функціонування, але й дає поштовх як для розвитку малого та середнього бізнесу, так і для економічного середовища всієї країни. А нові реєстраційні форми, затверджені Наказом Мінфіну № 308, оновили циркуляцію документообігу в питаннях сплати єдиного податку. Законопроєкт № 2338, у свою чергу, передбачає і розширення можливостей щодо переходу на спрощену систему оподаткування, лібералізуючи умови віднесення до тієї чи іншої групи платників єдиного податку, і покращення економічної ситуації в Україні, оскільки, намагаючись зменшити податкове навантаження, суб'єкти господарювання будуть переходити на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності і справляння єдиного податку, і тим самим даючи собі можливість подальшого процвітання для власного бізнесу, що позитивно вплине як на суспільний добробут населення, так і на економічний простір держави.

Список використаних джерел: 1. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI (у редакції від 20.10.2019 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. 2. Про затвердження форм заяви про застосування спрощеної системи оподаткування, розрахунку доходу за попередній календарний рік, запиту про отримання витягу з реєстру платників єдиного податку та витягу з реєстру платників єдиного податку: Наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2019 року № 308. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-19>. 3. Про затвердження форми свідоцтва платника єдиного податку та порядку видачі свідоцтва, форми та порядку подання заяви про застосування спрощеної системи оподаткування та форми розрахунку доходу за попередній календарний рік: Наказ Міністерства фінансів України від 20.12.2011 року № 1675. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1536-11>. 4. Проєкт Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів з детінізації обігу товарів і послуг» від 29.10.2019 року № 2338. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67220. 5. Пояснювальна записка до проєкту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів з детінізації обігу товарів і послуг» від 29.10.2019 року № 2338. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67220.

УДК 336.221.4

А. В. Савич, студентка

Науковий керівник: **М. О. Нежива**, канд. екон. наук, доцент кафедри фінансового аналізу та аудиту

Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна

ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Ключові слова: малий бізнес, підприємництво, податок, оподаткування, проблеми, перспективи.

Малий бізнес уже довгий період є домінуючим за чисельністю та обсягами виробництва у провідних країнах світу. Малі підприємства забезпечують гнучкість та стійкість економічної